

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๙/๒๕๖๙

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑/๒๕๖๙

วันที่ ๒๘ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๙

ระหว่าง { นายสกล คุณาพิทักษ์ ผู้ร้อง
คณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ ๑
กรมธนารักษ์ ที่ ๒ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายสกล คุณาพิทักษ์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายสกล คุณาพิทักษ์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นอดีตกำนันตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และเป็นตัวแทนประชาชน จำนวน ๒๓๘ คน ในนามประธานกลุ่มผู้เรียกร้องสิทธิที่ดินทำกินในพื้นที่อำเภอสวนผึ้งและอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี มีเชื้อสายกะเหรี่ยงและอยู่อาศัยในพื้นที่ดังกล่าวมาเป็นเวลานาน ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพและได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการให้ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา (ผู้ถูกร้องที่ ๑) และการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์ (ผู้ถูกร้องที่ ๒) เนื่องจากพระราชกฤษฎีกากำหนด เขตหวงห้ามที่ดินในท้องที่อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอวังขนาย อำเภอบ้านทวน และอำเภอวังกะ จังหวัดกาญจนบุรี พุทธศักราช ๒๔๘๑ มาตรา ๔ กำหนดให้ที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งต้องหวงห้าม ตามพระราชกฤษฎีกานี้ คือ ที่ดินที่อยู่ภายในเขตหวงห้ามตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา (รวมพื้นที่ บางส่วนของบ้านสวนผึ้ง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ต่อมาเป็นตำบลสวนผึ้ง กิ่งอำเภอสวนผึ้ง

- ๒ -

ปัจจุบันเป็นอำเภอสวนผึ้ง) เป็นที่ดินในเขตหวงห้าม แต่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมิได้ระบุชื่ออำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรีไว้ ทำให้เกิดปัญหาข้อกฎหมายว่าพระราชกฤษฎีกาขัดแย้งกับแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ผู้ถูกร้องที่ ๑ ให้ความเห็นทางกฎหมายตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ สร.๐๘๐๑/๔๐๙๘ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๗ (เลขเสรีจที่ ๒๖๑/๒๕๑๗) ว่าพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว มาตรา ๔ กำหนดให้ถือแนวเขตที่ปรากฏในแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาเข้าเป็นเขตหวงห้าม โดยรวมถึงตำบลสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ผู้ร้องเห็นว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ ให้ความเห็นทางกฎหมายโดยไม่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่พิจารณาจากแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาเพียงประการเดียว และผู้ถูกร้องที่ ๒ ยึดถือความเห็นของผู้ถูกร้องที่ ๑ โดยนำพื้นที่ดังกล่าวไปขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ รบ. ๕๕๓ และดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ร้องและประชาชนฐานบุกรุกที่ราชพัสดุ เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของประชาชนโดยไม่มีกฎหมายรองรับ ขัดต่อหลักนิติธรรม และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๗

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่าเป็นเรื่องร้องเรียนอยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง เนื่องจากผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองที่ให้ความเห็นทางกฎหมายและการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ รบ. ๕๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๗

๒. มีคำสั่งเพิกถอนการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ รบ. ๕๕๓

๓. มีคำสั่งระงับการบังคับการใช้กฎหมายและดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ รบ. ๕๕๓ จนกว่าศาลจะมีคำวินิจฉัยถึงที่สุด

๔. มีคำสั่งหรือข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อคืนสิทธิและเยียวยาประชาชนในพื้นที่ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจอรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ให้ความเห็นว่าพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินในท้องที่อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอวังขนาย อำเภอบ้านทวน และอำเภอวังกะ จังหวัดกาญจนบุรี พุทธศักราช ๒๔๘๑ มาตรา ๔ ให้ถือแนวเขตที่ปรากฏในแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีการวมถึงตำบลสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เป็นเขตหวงห้ามด้วย เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของประชาชนโดยไม่มีกฎหมายรองรับ ขัดต่อหลักนิติธรรม และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๗ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน

- ๔ -

และผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบไม่ปรากฏว่า ผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ใดๆ เนื่องจากการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นเพียงการให้คำปรึกษาและความเห็นทางกฎหมายเท่านั้น กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ส่วนที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ นำพื้นที่ในอำเภอสวนผึ้งและอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ไปขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ รบ. ๕๕๓ และดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ร้องและประชาชนฐานบุกรุกที่ราชพัสดุดังกล่าว เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของประชาชนโดยไม่มีกฎหมายรองรับ ขัดต่อหลักนิติธรรม และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๗ เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ หากผู้ร้องเห็นว่าเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ผู้ร้องอาจใช้สิทธิทางศาลอื่นได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสาม เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๙/๒๕๖๙)

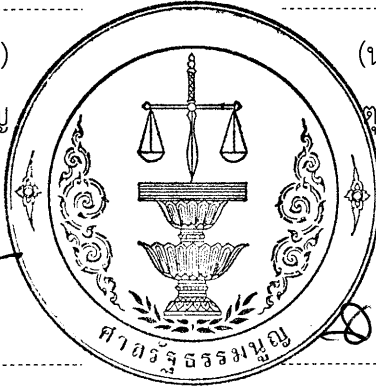
(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสรารุท ทรงศิริไล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ